

Матеріали науково-практичної Інтернет-конференції викладачів, молодих вчених та здобувачів вищої освіти

Інноваційні підходи до формування та управління антропогенними і природними екосистемами півдня України

***18 - 19 березня 2020 р
м. Херсон***

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»
Факультет рибного господарства та природокористування

Матеріали науково-практичної Інтернет-конференції викладачів,
молодих вчених та здобувачів вищої освіти

**«Інноваційні підходи до формування та
управління антропогенними і природними
екосистемами півдня України»**

18 - 19 березня 2020 , м. Херсон

Херсон – 2020

«Інноваційні підходи до формування та управління антропогенними і природними екосистемами півдня України» // Матеріали науково-практичної Інтернет-конференції викладачів, молодих вчених та здобувачів вищої освіти. 18 - 19 березня 2020р., м. Херсон.

В збірку увійшли матеріали щодо оптимізації експлуатації континентальних гідроекосистем, проблемних питань іхтіології, рибництва та іхтіопатології, впровадженню сучасних і ресурсозберігаючих технологій в аквакультурі, культивування нових об'єктів аквакультури. Висвітлені питання з охорони навколишнього середовища, регіональних екологічних проблем та заходах їх вирішення, акцентована увага на гідроекологічних питаннях та раціональному використанню водних ресурсів, сучасному стані та шляхах збереження природного потенціалу області, оптимізації використання агрооекосистем. Розглянуто сучасні проблеми садово-паркового господарства, дендрології, лісової ентомології та перспективи використання лісових ресурсів Херсонщини.

Відповідальні за випуск: Корнієнко В.О., Бойко П.М., Бойко Т.О.

Всі матеріали представлені в авторській редакції, редколегія не несе відповідальності за недостовірність представленої авторами інформації.

ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет», 2020

ЗМІСТ

Секція «ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА»

Гончарова О.В., Демідова О.О., Костюк І.В. Досвід удосконалення технології підгодівлі та поліпшення відтворювальної здатності <i>Florida red</i>	7
Гончарова О.В., Корольов С.С. Технологічні аспекти підрощення українського лускатого коропа	9
Корнієнко В.О., Базиленко Є.О. Морфологічний аналіз нерестового стада бичка-пісочника в Утлюкському лимані	12
Корнієнко В.О., Железняк В.Ю. Аналіз живлення окуня річкового пониззя Дніпра	15
Корнієнко В.О., Георгієв В.В. Вирощування риби посадкового коропових матеріалу в полікультурі	17
Корнієнко В.О., Бушуєв В.С. Вплив щільності посадки на ефективність вирощування мальків стерляді в басейнах	19
Шевченко В.Ю., Дитиняк О.С. Водопідготовка в системі УЗВ ТОВ "БІОРИФ" при вирощуванні ленського осетра	21
Шевченко В.Ю., Чемодуров О.В. Стерлядь та ленський осетер як об'єкти вирощування в УЗВ	24

Секція «ЕКОЛОГІЯ ТА ОХОРОНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА»

Андрієвський М.Р., Алмашова В.С. Оцінка впливу діяльності ТОВ «ЗАРЯ» на стан угруповання очерету звичайного заказника «БАКАЙСЬКИЙ» Білозерського району Херсонської області	27
Козичар М.В., Карасик Г.О. Шляхи потрапляння вірусу до організму, етапи вірусної інфекції та профілактика вірусних захворювань	30
Стратічук Н.В., Кириченко Я.М. Оцінка потенціалу сталого розвитку	33
Шахман І.О., Крайнюков М.С. Оцінка очікуваних відходів від будівництва зрошувальної ділянки ПП "СПІВДРУЖНІСТЬ-ПІВДЕНЬ"	35
Шахман І.О., Сіроштан С.В. Оцінка вибору місця розташування ділянки видобутку залізорудної сировини для підприємства по виробництву цементу "КРИВБАСЦЕМЕНТПРОМ"	38
Шахман І.О., Стукан О.О. Оцінка впливу на атмосферне повітря виробничої діяльності підприємства "ЧЕРНІГІВНАФТОГАЗ" на Щурівському родовищі	41

Секція «ЛІСОВЕ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

Афанасьєв С.О., Головащенко М.Ф. Вплив рекреації на природне відновлення сосняків на Олешківських пісках	46
Бойко Т.О., Нацук О.С. Особливості озеленення зелених зон дошкільних навчальних закладів	47
Вдовиченко В.О., Назаренко С.В. Хвоєгризні комахи лісостанів Олешківського лісництва ДП "ОЛЕШКІВСЬКЕ ЛМГ"	50

Добуш Н.В., Назаренко С.В. Особливості штучного відновлення лісових насаджень на згарищах дослідного лісівництва ДП «СФ УкрНДІЛГА»	51
Дементьєва О.І., Збрицький А.А. Створення проекту реконструкції обмеженого користування міста Херсон	53
Коваленко А.М., Назаренко С.В. Особливості виникнення лісових пожеж у соснових насадженнях Херсонської області	57
Сабадаш Д.С., Назаренко С.В. Особливості вирощування садивного матеріалу павловнії повстистої (<i>Paulownia tomentosa Steud</i>) та застосування в озелененні	58
Стецюк О.В., Назаренко С.В. Вплив кореневих шкідників на стан лісових культур Олешківського лісництва ДП «ОЛЕШКІВСЬКЕ ЛМГ»	61
Покотиліук А.В., Головащенко М.Ф. Щодо біотичного різноманіття хвойних лісових біогеоценозів на Олешківських пісках	63

КОРОТКІ ПОВІДОМЛЕННЯ ТА ОБГОВОРЕННЯ

Секція

«ВОДНІ БІОРЕСУРСИ ТА АКВАКУЛЬТУРА»

ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДРОЩЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЛУСКАТОГО КОРОПА

О.В. Гончарова – к.с.-г.н., доцент, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

С.С. Корольов – здобувач вищої освіти, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

Серед існуючих на даний час технологіях вирощування та підрощення посадкового матеріалу коропа на перший план виходить питання використання кормів природного походження, що містять в собі весь набір поживних та необхідних для риб речовин. Дослідження у цьому напрямі завжди були і продовжують бути актуальними, оскільки природні корми є єдиним надійним джерелом надходження в організм гідробіонтів незамінних амінокислот, ненасичених жирних кислот, вітамінів, мінеральних речовин та інших компонентів, які необхідні для активного росту та успішного розвитку риб, вони часто відсутні у достатніх кількостях в штучних кормах, що зазвичай використовуються для годівлі коропа [1,3].

При вирощуванні молоді коропа використовують не лише спеціалізований комбікорм ЗГР (загальногосподарського раціону), але й проводять підгодівлю природними кормами. При цьому оптимальна частка природних кормів у раціоні цьоголіток коропа залежить від якості штучних кормів і коливається в межах від 15 до 40% їх загальної кількості [2]. В умовах штучного вирощування коропа в установках замкнутого водопостачання або RAS частку природних кормів у раціоні риб можна підвищити шляхом їх підгодівлі цінними у харчовому відношенні безхребетними. Технологічні схеми на сьогодні пропонуються фахівцями різного типу. На даний момент ефективність вирощування цьоголіток коропа в контрольованих умовах з проведенням заходів із збагачення їх раціону природними кормами недостатньо вивчена, у зв'язку з цим дослідження є актуальним.

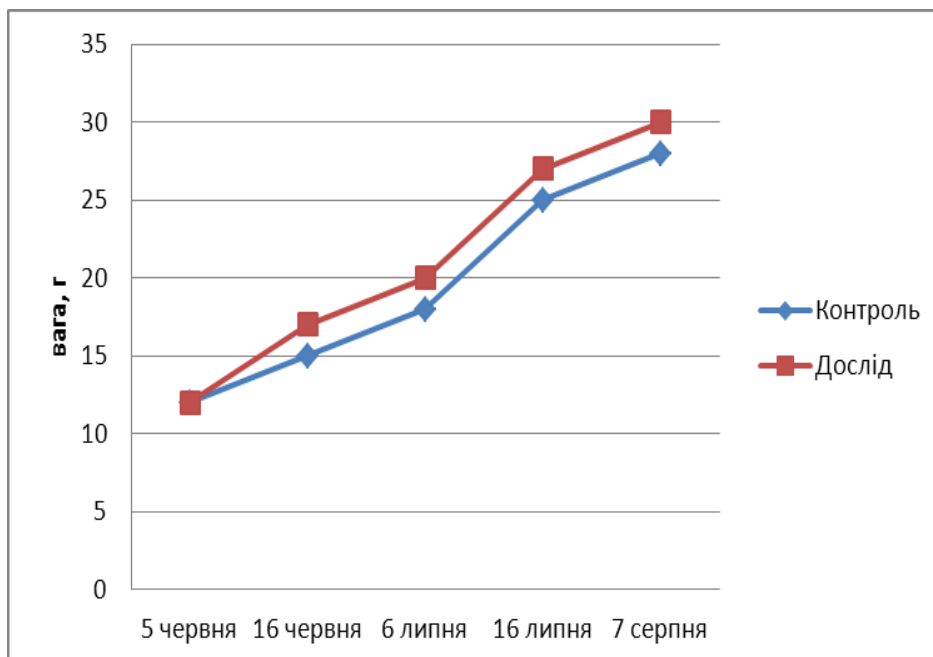
Мета роботи – проаналізувати підгодівлю стандартним методом та запропонованим авторами та визначити ефективність вирощування цьоголіток коропа у RAS при підгодівлі природними кормами у складі ЗГР раціону для подальшого зариблення водойм резистентним до впливу чинників навколишнього середовища рибопосадковим матеріалом. На основі сформованого плану здійснення експериментальних досліджень був здійснений пошук доступної наукової літератури, організований експеримент, що передбачав систематичне зважування та морфо-метричну оцінку гідробіонтів відповідно загальноприйнятих методів у рибництві. Результати були оброблені статистично за допомогою програми Microsoft Excel.

На початкових стадіях росту рибопосадковий матеріал утримувався у акваріумах з відповідним гідрохімічним режимом. По мірі росту, був пересаджений до басейнів власної конструкції типу RAS. Підгодівля природним кормом здійснювалася вручну для дослідної групи. Природний корм культивували в умовах лабораторії. На початкових стадії росту його ретельно вручну перетирали для введення до басейнів при годівлі. Загальна кількість екземплярів в кожній ємності складала 50 екз. Кормосуміш для

дослідної групи за структурою була наступною: дафнія – 30%, ряска мала – 30%, трубочник – 10%. Дані компоненти були вибрані, оскільки вони імітують природну кормову базу мілководь водосховища та зустрічаються в спектрі живлення коропа та мають в своєму складі достатню кількість поживних речовин. Контролювали впродовж експерименту комплекс чинників: гідрохімічний склад води, насиченість киснем, температуру, забезпеченість кормом, склад штучних кормів та тривалість годівлі, рівень споживання, вихід.

Рис. 1. Фрагмент вимірювання об'єкта вивчення

Рис.2. Результати швидкості росту об'єкту вивчення в динаміці

В кінці експерименту у дослідній групі середня маса цьоголіток коропа була вищою, ніж у риб з контрольної групи, вихід також був вищим в дослідній групі. При візуальному спостереженні риба в дослідній групі була більш активна у поведінці. Таким чином, для підвищення ефективності вирощування цьоголіток коропа та покращення їх показників росту доцільним є збагачення їх раціону природними кормами впродовж періоду вирощування. Запропонований спосіб підгодівлі цьоголіток коропа сумішшю кормів природного походження може сприяти поліпшенню адаптації риб до умов природних водойм після подальшого зарибленням. Що є майбутніми дослідженнями.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Гончарова О.В., Дукач О.О., Головка А.А. Удосконалення способу отримання якісної біологічної продукції в аквакультури. Матеріали II міжнародної науково-практичної конференції Теорія і практика сучасної науки., м. Чернівці, 24-25 листопада 2017 р., Херсон: «Гельветика», 2017., ч. 2. – С.99-101.
2. Годівля риб / [Шерман І.М., Гринжевський М.В., Желтов Ю.О. та ін.]. – К.: Вища освіта, 2001. – 268 с.
3. Кражан С.А. Природна кормова база рибогосподарських водойм / Кражан С.А., Хижняк М.І. // К.: Олді Плюс, 2009. – 263 с.

ДОСВІД УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОДІВЛІ ТА ПОЛІПШЕННЯ ВІДТВОРЮВАЛЬНОЇ ЗДАТНОСТІ FLORIDA RED

О.В. Гончарова – к.с.-г.н., доцент, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

О.О. Демідова, І.В. Костюк – здобувачі вищої освіти, ДВНЗ «Херсонський ДАУ»

Біологічно-господарські особливості тиліпії надають переваги при виборі об'єкту для промислового вирощування, оскільки організм цієї теплолюбивої риби не занадто вибагливий до чинників навколишнього середовища, крім того, усі види здатні розмножуватися за різного гідрохімічного режиму (від прісної води до солоної (морської)). До того ж, культивування тиліпії є можливим як у ставках, так і басейнах УЗВ, садках. При інтенсивній формі індустріальної аквакультури є мозамбікська (*Oreochromis mossambicus*), червона («Florida Red»), нільська (*Oreochromis niloticus*), аурі (*Oreochromis aurius*). Кожний з видів має індивідуальні переваги, наприклад, гібрид нільської та мозамбікської тиліпії є «привабливим» у товарному сенсі: філе має рожевий колір та високі якісні характеристики. Між собою всі види тиліпії відрізняються за морфометричними показниками (пластичними та меристичними індексами, промірами тощо) [1,2].

Напередодні проводили діагностику статі за власною методикою для ранніх стадій онтогенезу і формували гнізда в дослідній та контрольній групі. При